MANUAL
D'ACCIÓ DIRECTA

INDEX

PRESENTACIO 4

LA TÈCNICA DE L'ACCIO NO VIOLENTA 6

PRINCIPIS FONAMENTALS DE L'ACCIO 9

L'ACCIO DIRECTA 10

1.- L'anàlisi de la situació 10
2.- Elecció de l'objectiu 11
3.- Primeres negociacions
4.- Crida a l'opinió pública 12

- Comunicats
- Peticions
- Símbols
- Pintades 13
- Octavetes
- Posters i Pancartes
- Manifestacions

* Desfilades
* Amb vehicles 14
* Marxes

- Dejuni 15
- Vaga de fam limitada

5.- Tramesa de l'ultimatum 16
6.- Accions directes 17
* Accions directes de no cooperació.

- Estar-se a casa
- Devolució títols
- Vaga 18
- Vaga a l'inreves
- Boicot econòmic
- Boicot social 19
- Refús a l'impost
- Objecció de consciència 20
- Vaga de fam il.limitada

* Accions directes d'intervenció 21

- Revolució divertida
- Fraternització
- Happening
- Teatre carrer 23
- Vigílies i piquets 24
- Cantada
- Encartallats 25
- Encadenaments
- Sentades
- Estar-se drets 26
- Ocupació mòbil
- Interferència 27
- Obstrucció
- Tancada 28
- Ocupació llocs públics
- Comportament social anticipat 29
- Demanar d'entrar a la presó
- Refús d'obeïr al poder
- Ignorar el poder 30
- Usurpació civil
- Govern paral.lel

Annex I. Normes per a una CAMPANYA DE PREMSA 31

Annex 2. EL SOCIODRAMA i el taller d'acció directa.

Annex 3. Alguns consells pràctics. 33

BIBLIOGRAFIA 34

FONDOMOC

PRESENTACIÓ

A l'hora de fer un repàs a les lluites populars hom pot constatar que, sovint, una de les causes que més han frenat els pobles a reivindicar llurs drets ha estat la por a la repressió, el desconeixement de l'acció apropiada al moment, i el deslligament amb grups ja organitzats i entrenats. Moltes vegades —amb massa freqüència— s'ha deixat la iniciativa de la lluita als qui han superat aquests obstacles, i per això una gran part de la gent s'ha mantingut només a l'espectativa o a la simple adhesió.

Es clar, però, que la progressiva consciència dels nostres problemes ha anat encoratjant els pobles, i el dinamisme constant dels nostres dies (només cal llegir la premsa) ens mostra que s'ha donat no solament un pas endavant, sinó que estem llançats a una carrera vers les nostres llibertats que ningú no podrà aturar.

Dins aquesta perspectiva, presentem aquest llibret titulat «Manual d'acció directa» amb la creença que pot ser una aportació i ajuda a tots aquells qui volen moure's. Aquest quadern és, abans de tot, un Manual *i un manual és, per definició, un instrument d'ajuda que ens pot facilitar unes idees, unes instruccions i uns consells. No se n'esperi pas més. La resta, la concreció, depèn de vosaltres i del treball de la imaginació. Hom pot trobar més precisió i detalls en la bibliografia.*

Hem procurat posar alguns exemples de cada mena d'acció i, especialment, de casa nostra. Cert que hi ha oblits, però l'objectiu del quadern no és pas donar una llista de tot el que s'ha fet fins ara. Tot posant alguns exemples, solament hem volgut demostrar que l'acció directa no violenta no és un invent, *sinó que és quelcom real i estudiat. L'únic que manca és organitzar-la, fer-la popular i donar-li un marc estratègic.*

Finalment, cal que fem una observació: Ni l'ordre ni l'extensió que es dedica a cada tipus d'acció guarda relació amb la seva importància o dificultat. Es evident, en aquest sentit, que la vaga és molt més trascendetal que d'altres accions. Si li hem dedicat menys espai és perquè és més fácil trobar-ne informació que sobre d'altres accions.

FONDOMOC

" LA NO - VIOLENCIA: UNA ALTERNATIVA REVOLUCIONARIA "

1) La no-violencia en la política.
2) Manual d´acció directa.
3) La objeción de conciencia.
4) ¿Qué es la no-violencia?.
5) La no-violencia y las ideologías políticas.
6) No-violencia y economía.
7) Entrenamiento a la acción no-violenta.
8) La defensa civil no-violenta (Defensa Pop).

N.º 2: " MANUAL D´ACCIO DIRECTA "

Barcelona, Juliol de 1.976
Edita: " PAX " Butlletí de PAX CHRISTI
Dipòsit Legal : B- 34.149/76
Imp: DOMUS

US PRIVAT: MATERIAL D´ESTUDI

LA TECNICA D´ACCIÓ NO VIOLENTA

L'expressió "tècnica d'acció no violenta" sovint ha estat objecte de molts malentesos. Comencem, doncs, per aclarir aquests conceptes.

El terme "técnica" l'emprem per descriuren tots els mitjans de dirigir una acció o lluita. Pot, doncs, parlar-se d'una tècnica de guerrilla, i de la democràcia parlamentària.

El terme "acció no violenta " es refereix a aquells mètodes de protesta, no cooperació i no intervenció en els quals, els qui els usen, i sense emprar violència física, es neguen a fer certes coses que no s'espera d'ells o que tenen prohibides de fer. Naturalment, en un cas particular pot haver-hi una combinatòria d'accions i d'omissions.
Acció no violenta és un terme genèric; inclou l'àmplia classe de fenòmens anomenats de diverses maneres: resistència no violenta, satyagraha, resistència pacífica, accio directa no violenta.....Mentre és no violenta, és acció, i no inacció; la passivitat, covardia i submissió s'han de superar.
L'acció no violenta (ANV) és un mitjà per a dirigir conflictes i mantenir lluites i no s'ha d'equiparar amb la disconformitat verbal o la simple influència psicològica. No és solament pacifisme i, de fet, ha estat emprada per gent no pacifista en la major part dels casos. Els motius per utilitzar les accions no violentes poden basar-se únicament en consideracions d'utilitat pràctica. L'ANV no és una solució escapista al problema de la violéncia, ja que pot ser emprada contra adversaris que es recolzan en sancions violentes. El fet de que un bàndol sigui no violent no implica que també l'altre s'abstingui de la violència. Certes formes d'ANV poden considerar-se com esforços per a dissuadir per l'acció, mentre que d'altres són més coercitives.

METODES D'ACCIO NO VIOLENTA

Existeix una gamma molt àmplia de mètodes o formes d'ANV (se n'han utilitzat més de 200 tipus diferents). Es divideixen en tres classes: protesta i persuasió, no cooperació i intervenció.
Parlant en general, els mètodes de protesta NV son simbòlics en el seu efecte, i produeixen una consciència de l'existència d'una dissensió. El seu impacte pot ser, en determinades circunstàncies, molt gran, fins i tot en règims tirànics on l'oposició està sotmesa a forta repressió. Els mètodes de protesta inclouen les marxes, els piquets, les reunions, les escampades d'octavetes, etc.
Els mètodes de no cooperació NV, si es duen a terme, per un nombre respectable de gent, pot donar serioses dificultats a l'adversari per mantenir el funcionament del seu poder. Els mètodes de no cooperació inclouen diversos tipus de no cooperació social (com els boicots socials), boicots econòmics (de consum, negar-se a pagar impostos i rebuts) , vagues (general, simbòlica, braços caiguts, atur econòmic) i no cooperació política (boicot als serveis del govern, boicot a les eleccions, no cooperació administrativa. desobediència civil, estar-se a casa, etc).

La manera exacta en què es combinen mètodes de cadascuna de las tres classes, varia considerablement d'una situació a l'altra. Parlant en general, els riscos dels participants d'una part, i del sistema contra el que es pren l'acció per un altra, són menors en el cas de la protesta, i majors en el cas de la intervenció. Els mètodes d'intervenció son quasi sempre eficacos si els participants poseeixen un grau elevat d'entrenament i disciplina i estan disposats a rebre uns repressió severa. Així, doncs, les tàctiques han de seleccionar-se i portar-se a la pràctica amb particular cura i intel.ligència.
Per la selecció de mètodes a emprar en una situació determinada, s'han de considerar diversos i importants factors. Aquests factors inclouen el tipus de conflicte, la natura de l'adversari, els seus propòsits, la seva força el tipus de repressió, que farà servir i, entre els participants, el grau d'engatjament, de preparació i d'experiència.

FONDOMOC

ELS MECANISMES DE CANVI

En les lluites no violentes existeixen, sintetitzant, tres mecanismes que ocasionen un canvi. Normalment, es dóna una combinació dels tres. Són: conversió, acomodació i coerció.
Per conversió entendrem que l'adversari, com a resultat de les accions de la persona o grup no violent, arriba a tenir un nou punt de vista que abraça els fins del no violent. Aquesta conversió pot ser influenciada per raonament o discussió, però en l'acció NV pot ser influenciada per factors morals i emocionals els quals poden, tanmateix, ser estimulats pel sofriment dels participants no violents, els quals buscaran d'aconseguir els seus objectius sense causar danys d'altres persones.
Malgrat tot, els intents per la conversió no sempre reïxen. De vegades, ni tan sols no poden fer-se. L'acomodació com a mecanisme d'ANV està en una posició intermèdia entre la conversió i la coerció, tenint, generalment, elements d'ambdues. En l'acomodació, l'adversari, encara que no convertit, decideix accedir a les peticions dels participants a l'acció, en una situació en la que encara no té opció per a escollir una acció. La situació social en la que es mou ha estat prou alterada per l'acció com perquè es vegi obligat a canviar la seva resposta al conflicte, tal vegada perquè cregui que la cosa no mereix tot el transtorn causat per la lluita, i tal vegada perquè preveu una derrota i decideix retirar-se a temps.
La coerció NV pot tenir lloc en una d'aquestes tres circunstàncies: el desafiament arriba a ser massa ampli i massiu perquè el gobernant puqui controlar-lo per la repressió: el sistema social i polític pot paralitzar-se; l'abast del desafiament pot minvar la capacitat de repressió de les mateixes forces de l'ordre. La coarció NV es fa possible quan els qui estan realitzant l'acció NV aconsegueixen contenir, directament o indirectament, les fonts necessàries del poder politic del gobernant.

ACCIO NO VIOLENTA CONTRA LA VIOLENCIA

No pot suposar-se que un adversari que s'enfronta amb una oposició que es recolza solament en mètodes no violents, renunciarà de cop a la seva capacitat de violència. La NV en canvi, pot operar contra els adversaris que poden i volen usar sancions violentes, i pot respondre a la seva violència de tal manera que perdin l'equilibri polític en una mena de jiu-jitsu polític.
En comptes d'enfrontar-se a les forces de l'ordre amb el mateix tipus de forces els participants de l'ANV raponen indirectament a aquests agents del poder de l'adversari. El seu objectiu és el demostrar que la repressió és incapac d'acovardir la gent, i privar a l'adversari del recolzament existent, minant així els seus recursos.
Lluny de significar la fallida de l'ANV, la repressió ajuda sovint a fer patent la crueltat del sistema polític contra el que es lluita. La repressió és, moltes vegades, una manera de reconèixer, per part de l'adversari, que l'ANV constitueix una seriosa amenaça per la seva política o règim.
Si en la guerra, el perill del foc de l'enemic no sempre força els soldats d'avanguarda al pànic i a la fugida, en la lluita no violenta la repressió no produeix necessàriament la submissió. Es cert que la repressió pot ésser efectiva, pero pot fallar i no parar el desafiament, i en aquest cas, l'adversari tindrà dificultats.
L'èxit en la lluita no violenta depèn de la persistència dels participants no violents a lluitar amb els seus propis mètodes, i a oposar-se a totes les pressions, siguin causades per una hostilitat emocional a las brutalitats, temptacions o avantatges momentanies de l'adversari, o per agents provocadors utilitzats per l'adversari. Tota violència per part dels no violents contrarrestarà moltíssim l'acció, i justificarà, per a molts, una severa repressió, reduint les simpaties i el recolzament de l'opinió pública.

Aleshores pot venir la presa del poder. L'estratègia de l'ANV ha d'incloure en la seva perspectiva la presa de les responsabilitats del poder: no pot acontentar-se amb elaborar la contestació de la societat, sinó que també ha de permetre assumir la seva gestió.
Per tant, l'estratègia de l'ANV, més que cercar d'apoderar-se de la direcció d'un Estat, s'esforçarà a crear en la base les condicions necessàries per a una gestió de la societat que pugui ser portada segons els principis i els mètodes de la NV. Convé insistir aquí en el rol essencial d'allò que molts en diuen el "programa constructiu". En el moment d'una campanya d'acció directa, el programa constructiu consisteix a organitzar, paral.lelament a les institucions i a les estructures que s'impugnen i amb les quals es refusa cooperar, institucions i estructures que permetin aportar una solució constructiva als problemes plantejats. Es tracta de fixar les bases concretes de la nova societat, fundada en la justícia i en la solidaritat , per les quals la lluita ha estat empresa.

L'estratègia de l'ANV consisteix a escollir un punt precís del sistema que permeti fer-lo caure com amb una palanca.
Aquest punt precís serà "la clau". Convé doncs, cercar la clau, el punt feble de l'adversari, aquell punt en què tindrà menys avantatges, el punt de desequilibri , aquell en què serà més fàcilment atacable, el punt en que l'abús del poder sigui més clar, més clamorós i més molest.

L´ACCIÓ DIRECTA

INTRODUCCIO.

Voldríem precisar aquí quins són els diferents moments d'una campanya d'acció directa, i quines són les seves modalitats en cadascun dels seus moments. Si és cert que no pot tractar-se de donar receptes ni d'aplicar al peu de la lletra una sèrie de normes, no ens sembla desencertat, ni inútil reunir ensenyaments passats i classificar-los segons un ordre que presenti una certa lògica, tot donant-li un marc en el qual l'experiència ens ha ensenyat que tenia les majors possibilitats d'emprar-se útilment.
Si aquestes indicacions no ens garantitzen l'èxit, si més no que ens serveixin per estalviar-nos errors que ens portarien al fracàs.

1. L´ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

Per tal d'ésser eficaços i de no desacreditar l'acció, és essencial que aquesta sigui decidida a partir d'un coneixement exacte de la situació en la qual s'inscriu la injustícia que es vol denunciar i combatre, per tal d'emetre un judici racional i coherent que apunti a la major objectivitat possible. La possibilitat, de justificar en cada ocasió, amb proves per a reforçar-les, les afirmacions fetes, és un element de primera importància en la relació de forces que cal establir enmig dels adversaris. A més, no n'hi haurà prou amb limitar-se a constatar els fets. Importa comprendre amb la finalitat de saber com i perquè la injustícia ha aparegut i s'ha mantingut. Convé sobretot conèixer quines són les forces socials, polítiques i econòmiques implicades en la situació, quines són les actituds pràctiques dels bàndols en presència i quines són les justificacions teòriques que hi donen. Conèixer la solidaritat que obtindrem d'altres grups, el rol de la premsa i dels partits polítics, la nostra situació legal, l'estudi de la legislació que faci referència als diferents aspectes de l'acció, previsió d'incidents etc. Aquesta anàlisi ens ha de permetre de fer, amb coneixement de causa, una opció política mitjançant la qual decidirem quins són els nostres aliats i quins són els nostres adversaris en el conflicte.

FONDOMOC

2. ELECCIÓ DE L´OBJECTIU

En funció de l'anàlisi de la situació, s'haurà d'escollir l'objectiu, a assolir mitjançant l'acció. L'elecció de l'objectiu és essencial: d'ella dependrà l'èxit o el fracàs. Convindrà escollir un objectiu concret , limitat i possible. En l´elecció d´aquest objectiu, s´hauràn de tenir en compte els drets de l'adversari. L'objectiu ha d'aparèixer com una contribució positiva per al futur de tota la comunitat.
Un cop escollit l'objectiu caldrà concentrarse en desenrotllar la voluntat de lluita, analitzant les diferents alternatives que ens ofereixen (denunciar la insuficiència dels mètodes emprats per tractar el problema, possibilitat de desencadenament de violència i de provocar una situació incontrolable o irracional, resultats previsibles de la campanya), i posant-se en contacte amb altres organitzacions per tal de veure quins grups i moviments simpatitzen amb la nostra idea. També organitzarem un fitxer de les persones que hi poden col.laborar, tot oferint-los un treball a fer. Aconseguir també la neutralitat de grups que inicialment refusen la nostra acció.
Un cop escollida l'acció, anem al lloc on s'ha de fer i examinem-lo bé: cal decidir exactament què és el que volem i podem fer allí. Moltes vegades, el mateix lloc ens indicarà la classe o tipus d'acció a realtizar. També pot ser que ja tinguem una acció concreta entorn una idea o una data de particular interès.
L'acció haurà de tenir un missatge molt clar tant pel seu efecte, visual (per a fotografiar o pels transeünts), com per la manera en què pot ser interpretada pels qui ho vegin, escoltin o llegeixin a través dels mitjans de comunicació.
La proba d'eficàcia de l'ANV, és que la gent es posa de part nostra. Ens hem de preguntar, aleshores, si som capacos d'estimular el moviment popular per a la nostra causa. La nostra acció, té quelcom d'original o únic ? No cal que ho tingui, però si ho té, atraurà molt l'atenció. Qui hi haurà a l'acció ? Pretenem quelcom molt ampli o, més aviat, un determinat punt de vista o posició ? Correm el risc de ser detinguts ? Quina serà l'actitud de la policia ? Quina gent creiem que hi haurà al voltant ? Quines podrien ser les seves reaccions?.....
La consideració de tots aquests punts es fa molt necessària per determinar el que pugui passar als participants i com serà vist de cara enfora.
Les consideracions han d'ésser realistes i susceptibles de ser acceptades per l'adversari. Convé per això discernir entre el que sería desitjable i el que és possible. L'èxit d'una acció no es troba assegurat més que quan el que es demana s'obté. Demanar l'impossible és anar al fracàs. Una sola campanya d'acció no serà un poder suficient per a suprimir una injustícia o obtenir allò que demanen, sobretot si la injustícia és profundament arrelada en les estructures i en les mentalitats. Caldran altres accions amb objectius més ambiciosos. Convé, per tant, decidir el que s'ha d'exigir a cada moment, de manera que no s'hagi de fer cap concessió en el transcurs de les negociacions. L'estratègia de l'ANV no és una estratègia de concessions mútues. No es tracta d'exigir l'impossible per aconsequir el possible. Es tracta d'exigir el possible i de mantenir-se en aquesta exigència fins a la fi, sense transigir mai, a menys que s'hagi de fer justicia a una justa reivindicació de l'adversari.

3. PRIMERES NEGOCIACIONS

Convé entrar com més aviat millor en relació directa amb l'adversari, abans de portar el litigi de forma pública, amb la finalitat d'intentar tot el possible per arranjar el conflicte sense recorrer a la prova de força. El clima que s'instauri en el moment de les primeres negociacions determinarà en gran mesura el clima de tot el conflicte. Convé anotar acusadament les reaccions dels interlocutors , així còm els arguments que dónen resposta a les acusacions presentades. Alhora que es donen proves de cortesia, però, és més important encara donar prova de la major fermesa i determinació.
A mida que es vaigin coneixent nous fets i elements, crearem noves línies de conducta adhients a la situació.

Ha de quedar clar que el moviment no s'acontentarà en cap moment amb promeses, sinó que espera decisions. Només acceptarà de suspendre l'acció si hi ha un acord definitiu que posi fi al conflicte.

Quan les negociacions es trobin en un "cul de sac", s'han de suspendre, però mai no s'han de trencar definitivament, ja que així l'objectiu de l'acció directa pot ser la represa de les negociacions. Per tant, convé que hi hagi, al llarg de tot el conflicte, contactes continus amb l'adversari. En aquesta etapa és molt important de tenir ben informats de les negociacions, als companys de la marxa.

4. CRIDA A L'OPINIÓ PÚBLICA

Quan fracassen les primeres negociacions, s'ha d'intentar de fer conèixer la injustícia a l'opinió pública per tots els mitjans de què disposem. Cal organitzar un equip de conferenciants per tal de fer xerrades, reunions públiques, cine-forums, muntatges audio-visuals, representacions dramàtiques, etc. Sondejarem l'opinió pública amb enquestes. Es molt important conservar la iniciativa de la informació i vetllar per tal que el sentit de l'acció no sigui deformat ni falseiat.
Amb la publicitat, tractarem de fer prendre consciència a la gent de la injustícia i no de donar-li mala consciència al seu davant. La mala consciència paralitza més que no pas mobilitza.
Haurem d'esforçar-nos a crear una "noticia de premsa", acompanyada de comunicats on s'exposarán les raons i els objectius de l'acció .(Vegeu annex I, sobre la manera de fer una campanya de premsa). Es tractarà també d'informar a partits, organitzacions, grups i personalitats susceptibles d'aportar un suport a l'acció. A partir d'aquí, es podran organitzar escampades d'octavetes, pintades, cartells, posters i manifestacions, en les quals s'escollirà adequadament els eslògans, per tal de cercar les paraules més ajustades. La força d'atracció de les paraules prové de llur exactitud i no pas de la seva violència.
Dins aquest apartat, podem incloure els següents tipus d'acció de protesta:

COMUNICATS

La presa de posició pública d'un grup o de diverses personalitats mitjançant un comunicat donat a la premsa pot aportar un suport inapreciable a una determinada reivindicació. Malgrat tot, aquest mètoda només serà eficaç si el text del comunicat és prou fort i concret per tal que el fet de firmar-lo sigui ja de per si mateix, un compromís. Mitjançant un comunicat es demana allò, es protesta per....., o es fa saber una actitud determinada davant d'un fet.

PETICIONS

Organitzar una petició consisteix a recollir com més signatures millor sota un text, denunciant una injustícia i reclamant una determinada solució. Aquest procediment es revela eficaç quan s'aconsegueix recollir un nombre molt elevat de signatures. Pel cap baix, serveix per parlar-ne durant el transcurs de la recollida i establir una discussió sobre el tema a nivells molt amplis. Recordeu l'exemple de la recollida de les 130.000 signatures demanant l'amnistia.

SIMBOLS

Sovint es fan servir adhesius, "pegatines" i xapes per fer publicitat d'un fet, d'un acte, d'una actitud o d'un tema concret, els quals poden ésser distribuïts personalment en un cercle determinat de simpatitzants, o bé enganxats als autos, pels carrers, a les cabines telefòniques, metros, trens, etc.

FONDOMOC

Hi ha distintius, però, que per llur incidència poden constituir una acció d'importància. Així, per exemple, molts dels parats d'Andalusia porten al pit un adhesiu semblant al que porten els obrers i funcionaris militaritzats dels serveis públics, del mateix color, i amb una "P" que vol dir "parados" en comptes de la "M" dels militaritzats. Aquest símbol fa prendre consciència a la gent de la seva situació de parats, fa creixer la solidaritat entre els qui la porten i recorda que hi ha companys militaritzats. Es important d'assenyalar que el disseny d'aquests adhesius han de ser clars i cridaners. D'un cop d'ull, un observador s'ha d'adonar de què vol dir i, a més, li ha d'agradar estèticament.

PINTADES

Es clar que per ser un dels mitjans més utilitzats no cal donar normes, ja que tothom sap com es fan. De tota manera, voldriem fer una remarca. Les pintades no cal que es limitin a un frase. Poden anar acompanyades de dibuixos, símbols i altres additius que li donin una major atracció. Per comoditat i per rapidesa convindria fer servir més sovint la "trepa" (és una cartulina foradada que en pintar-hi al damunt marca el text a la paret).

OCTAVETES

Encara que no cal fer-les amb luxe, no són eficaces les octavetes mal fetes, brutes i il.legibles. Perquè un paper sigui recollit de terra, cal que sigui atractiu, estigui ben presentat tècnicament, que el text no sigui excessivament "pamfletari" i que el plantejament sigui clar. Això també és vàlid per als posters i les pancartes. Sempre que pugueu, val la pena donar-les a mà.

POSTERS I PANCARTES

Han de ser fàcils de posar i difícils de treure. La imaginació, però, ha de restar sempre per damunt de tot i ens ha de facilitar idees creatives. El que han fet als veïns de Gràcia, posant llençols blancs amb inscripcions al, lusives al Pla Comarcal, n'es un exemple. Procurar d'introduir caricatures i dibuixos ja que d'aquesta manera és més atractiu per a l'observador. S'han de posar en llocs estratègics: edificis alts, ponts d'autopistes, arbres, monuments, etc. Una vegada es va penjar* una pancarta grandiosa al cim del "Corte Inglés", a Barcelona. Inicialment, anava enrotllada i a mesura que, en caura, s'anava desenrotllant, en queien les octavetes que hi havia entre els plecs de la pancarta. A Bilbao i a Málaga, s'han enganxat als autobusos pancartes amb imans. Aquestes són les "pancartes mòbils".

MANIFESTACIONS

Fonamentalment , les manifestacions constitueixen l'expressió d'un punt de vista. El primer requisit és, doncs, l'existència d'aquest punt de vista i que sigui clar. La manifestació, de per si mateixa, no pot modificar les estructures del poder. El seu objectiu és transmetre una idea o un sentiment. Es un pas més enllà de la protesta verbal. Es essencial que les mateixes víctimes directes de les injusticies siguin els participants de la manifestació. Hi ha diferents tipus de manifestacions: Marxas, desfiatdes, amb vehicles, etc.

DESFILADES

Si la manifestació no ha estat improvisada, és a dir, que té des d'un començament un lloc de sortida i un punt d'arribada, se l'anomena desfilada. Es doncs, el mètode més clàssic de la manifestació pública.

Sovint, es vol desacreditar les manifestacions tot descrivint-les com a desordenades i violentes. Per invalidar aquesta acusació procurarem fer dues coses:
1.- Demanar als manifestants que callin o que cantin en grup. Tots dos mètodes produeixen una gran impressió d'unitat i de dignitat. Sovint, cridar eslògans i parlar molt dóna la impressió de desunió i de desordre

2.- Establir un sistema de direcció i d'ordre eficaços (No sempre és possible). Ambdues cóses serveixen per a mantenir la disciplina i la bona moral dels manifestants.

MANIFESTACIONS AMB VEHICLES

Els vehicles poden acompanyar els manifestants d'una desfilada, tocant el claxon o interferint el pas, bloquejant carrers o donant auxili a qui el necessiti per defugir d'un indret perillós. Si els vehicles formen, ells mateixos, una veritable manifestació podrem considerar-la com una "obstrucció". A Barcelona s'han fet diverses manifestacions amb vehicles i amb resultats molt positius: tocant la bocina devant de la presó, els dies 1 i 8 de febrer, en motiu de la detenció dels 113, després del recital d'en Llach, etc. En determinades circumstàncies els vehicles poden encapçalar les manifestacions.

MARXES

Parlarem de marxa quan els manifestants recorren a peu llargues distàncies de ciutat a ciutat, dins una mateixa regió o, fins i tot, entre països diferents.
Es diferència de la manifestació tradicional, en el fet que la marxa té un objectiu simbòlic, és a dir que comença i acaba, no en qualsevol lloc, sino en indrets que tenen una significació directa amb l'objectiu de l'acció. Una manifestació tradicional sol prescindir d'aquest requisit, ja que la seva trajectòria depèn molt més de la facilitat i de la comoditat amb qué es pugui desenrotllar.

L'objectiu és sensibilitzar la població de les regions travessades de la injustícia que es pretén denunciar o del dret que es reclama. Cartells i pancartes amb inscripcions senzilles i octavetes donant més explicacions han de permetre que els espectadors estiquin informats sobre les raons i els objectius de la marxa. A cada ciutat es poden organitzar reunions públiques per informar als habitants, i amb la finalitat de promoure un debat públic sobre el problema en qüestió.
Serà útil de prendre contacte amb personalitats, grups i partits dels llocs per on es passi. Igualment, s'ha d'intentar de prendre contacte amb les autoritats locals per tal de fer valer el punt de vista dels manifestants.
Una marxa pot servir, també, per atraure l'atenció sobre una acció que es farà en finalitzar la marxa. No cal que siguin sempre massives. Pot fer-se amb un grup reduit però disposat a arrivar fins al final.

La marxa més coneguda és, sens dubte, la de "la sal" que protagonitzà Gandhi, i que va ser decisiva per l'alliberament del poble hindú. Al nostre país, però, se n'han fetes diverses. La primera, potser, va ser la marxa de Ginebra a València per a demanar la llibertat dels objectors de consciència empresonats (1971). El desembre de 1975, més de 2.000 treballadors d'Authi varen fer-ne una de 8 hores entre Corrales de Buelna i Santander per cridar l'atenció sobre la situació en què es trobaven en voler l'empresa rescindir-los el contracte laboral. El mes de febrer d'enguany, diversos centenars de treballadors i jubilats de Segovia varen recórrer 13 quilòmetres sol.licitant augment de

Marxa de Girona a Figueres del 22 de Febrer, per la LLibertat dels Objectors

FONDOMOC

pensions. El 22 del mateix mes, 12 persones fan una marxa de Girona a Figueres per demanar la llibertat dels objectors de consciència detinguts al castell militar de Figueres. Pax Christi, d'altra banda, ha convocat una "Marxa de la Llibertat" per a l'estiu del 76 que recorrerà totes les comarques de Catalunya per tal de mobilitzar els seus homes en la lluita per la llibertat, l'amnistia i els drets del poble català.

POBLE CATALÀ POSA'T A CAMINAR

LA MARXA DE LA LLIBERTAT

CONVOCATORIA

Els Secretariats de PAX CHRISTI (Moviment Internacional per la Pau) de LLEIDA, VIC, BARCELONA, REUS, TERRASSA, BADALONA, TIANA i SABADELL, en l'embat per una societat lliure on no hi hagi explotació de l'home per l'home,

convoquem tot el poble català a participar en la MARXA DE LA LLIBERTAT

que recorrerà les comarques de Catalunya durant aquest proper estiu en un anhel de llibertat i de pau.

Serà una MARXA NO VIOLENTA, constantment nova i dinàmica, feta de gent de totes les edats, de totes les condicions i tendències que coincideixin en uns punts de convivència humana.

Com a MOVIMENT PER LA PAU, assumim la responsabilitat inicial d'aquesta MARXA, fent una crida, però, des d'ara a totes les entitats, grups i persones dels Països Catalans a adherir-s'hi i a treballar per la seva realització. Creiem que és una tasca col.lectiva de tot un poble. No pot, ni vol, afavorir els interessos de cap sector o grup determinat; la MARXA DE LA LLIBERTAT ha de ser, aquest estiu, l'expressió de tot un poble en marxa que lluita i avança solidàriament.

DEJUNI

El dejuni és un mitjà de pressió moral i d'informació que significa la resolució dels participants de sofrir per la causa que sostenen. Es diferencia de la vaga de fam en què aquesta és una pressió més directa sobre l'adversari. Es un mètode d'intervenció psicológica.

VAGUES DE FAM LIMITADES

La vaga de fam limitada és una acció pública, que, limitada a alguns dies, entre 3 i 20 generalment, cerca denunciar públicament una injustícia i informar-ne l'opinió pública. Es una acció de protesta que, de per si mateixa, no podrà generalment suprimir la injustícia, però pot tenir un impacte considerable sobre l'opinió pública, sobretot si els protagonistes són coneguts.
Cal no abusar de la vaga de fam ja que la seva multiplicació desconsiderada pot cansar l'opinió pública i es desacreditaria aquest mitjà de lluita. La v.f. requereix una gran preparació psicológica i per fer-la durar, cal conèixer unes determinades tècniques de concentració, de meditació, i de relaxació.
En acabat, convé tornar a fer propostes concretes a l'adversari per veure si es troba una solució negociada del conflicte. L'eficàcia d'aquest tipus d'acció és més gran quan hi ha una relació personal entre el practicant i l'adversari. Gandhi la va con-

siderar com la més difícil de les tècniques. Requereix, abans de fer-la, molta reflexió, ja que pot tenir conseqüències imprevistes. vistes.
No es pot fer en qualsevol lloc. Ha de ser en un lloc tranquil, que no sigui de pas.

Consells pràctics:

1.- Abans de la vaga:
- Exercitar-se a dejunar unes quantes vegades 24 hores (un dia a la setmana, p.ex.); després 48 hores.
- Abstenir-se durant els tres primers dies que precedeixin la vaga de prendre productes animals (carn i peix, sobretot), menjant especialment cereals (pastes, sèmoles, arròs) ,pa, llegums i fruits amb una mica de formatge.

2.- Durant la vaga:

- Conèixer les possibilitats de certes reaccions fisiològiques.
a) Vómits, cansament i palpitacions irregulars durant els dos primers dies.
b) Detenció de les evacuacions de ventre el segon dia.
- Mantenir una actitud mínima tant física com intel.lectual. L'essencial és pensar que s'està dejunant. No pensar en el menjar.
- Beura aigua pura o lleugerament salada.

3.- A la fi de la vaga:

- El primer dia, alimentació lleugera, líquida (aigua d'arros, sucs de fruita).
- Després, tornar molt a poc a poc, durant els dies següents, a l'alimentació més substancial, no tornant a menjar l'alimentació habitual sinó després d'un nombre de dies igual al de la durada de la vaga. No cremar etapes.

4.- Contraindicacions:

- No poden fer vagues de fam totes aquelles persones que tinguin malalties agudes i els diabètics. Les malaties cròniques són, en canvi, afavorides per la pràctica del dejuni.

Vaga de fam de sis treballadors del Banco Coca a Madrid

5. TRAMESA DE L´ULTIMÀTUM

Si fracassen les darreres temptatives de negociació, caldrà fixar a l'adversari un darrer termini, més enllà del qual es donarà la consigna de passar a l'acció directe. L'ultimàtum pot ésser considerat com la darrera gestió de cara a un acord negociat. De fet, la prova de força comença amb l'ultimatum. Aquest, en efecte, és més un medi de coacció que no pas de persuassió. A més, l'ultimàtum és una crida a l'opinió pública per convidar-la a mobilitzar-se de cara a l'acció, per això, convé fer públic el text de l'ultimàtum.

FONDOMOC

6. ACCIONS DIRECTES

Quan han fracassat tots els mitjans de persuassió, és important posar-ne en pràctica uns altres de coacció. Subratllem, però, que cal prosequir l'esforç de presuassió, molt especialment de cara a l'opinió pública. Malgrat tot, en aquest nivell del conflicte, no es tracta ja solament de convidar l'opinió pública, a expressar-se, sinó de convidar-la a actuar. Tanmateix, les manifestacions públiques no han de ser interrompudes. Quan el conflicte s'endureixi es preveu que aquestes manifestacions es prohibiran, i per tant s'haurà de mesurar la capacitat dels resistents de fer front a la repressió. Tal vegada caldrà suspendre una manifestació si es veu a venir que no es desenrotllarà sense provocar greus desordres, la qual cosa desacreditaria al moviment. Convindrà, aleshores, reforçar l'enquadrament i el servei d'ordre de les manifestacions i, tal vegada, limitar voluntàriament el nombre de manifestants, però no, tractar de suspendre les manifestacions.

ACCIONS DIRECTES DE NO COOPERACIÓ

Es important que les accions de no cooperació proposades estiguin a l'abast de la majoria. Demanar coses molt difícils i arriscades, de vegades, és reservar l'acció per a una èlite i obligar als altres a mantenir-se apartats, com a simples espectadors. Es, doncs, essencial que hi pugui participar com més persones millor. Això no treu que, en general, sempre sigui preferible fer-la amb poca gent preparada que no pas amb moltes persones plenes de dubtes i poc disposades. L'entrenament és, doncs, essencial.

ESTAR-SE A CASA (HARTAL)

Un "Hartal" és un dia de vaga general en què es demana a tota la població que deixi deserts els llocs de treball, els carrers i els llocs de distracció, i que es quedin a casa. Aquest dia, totes les activitats s'han d´aturar: els pobles i les ciutats han de semblar deserts i morts.

Es pot decidir de fer un hartal amb la intenció d'inaugurar una extensa campanya d'acció directa. Expressa en aquest cas la determinació d'un poble de portar la lluita fins que els seus drets siguin reconeguts i respectats. Manifesta la seva unitat i la seva capacitat de disciplina voluntària. L'éxit d'un hartal implica que la població tingui forta consciència d'allò que es juga en el conflicte i que hagi donat, ja, signes concrets de determinació. L'Hartal pot igualment ser presentat com una diada de "dol nacional" decidit per la població per tal d'expressar els seus sentiments de desaprovació a un fet o a una política concreta.
A part de l'efecte tremend que produeix, cal remarcar que és una acció que no ofereix riscs ni incidents físics.
Es poden fer, també, accions semblants a l'hartal i a més petita escala. Així, per exemple, i amb motiu de la mort per la Guàrdia Civil d'un jove al País Basc, el 1975, tota la població d'una ciutat d'aquell país va restar a casa una tarda sencera. Els carrers varen quedar completament buits. Calia una prova més clara dels sentiments d'aquell poble?
El gener d'enguany, a Granada, els comerciants es varen manifestar en una ocasió tancant els llums dels aparadors durant tot un cap de setmana. Els carrers no varen quedar buits, però sí a les fosques, amb la qual cosa tota la població de Granada va assabentar-se de llurs reivindicacions.

DEVOLUCIO I REFUS DE TITOLS, CONDECORACIONS I CARRECS.

La devolució o refús de títols i condecoracions no pot tenir una influència directa en la relació de forces en presència. Es essencialment un gest simbòlic, tot i que el seu impacte pot ser considerable sobre l'opinió pública.
Hom pensa que si diverses personalitats destacades (Catedràtics, excriptors, bisbes, etc) decidissin en senyal de protesta per la violació d'un dret humà, tornar condecoracions, càrrecs i títols rebuts, aquest gest no solament tindria un valor simbòlic, sinó realment polític. L'escriptor Camilo José Cela va refusar ser president de l'Ateneo de Madrid i va deixar d'escriure durant un temps en senyal de protesta contra la pena de mort i l'execució d'uns terroristes.

VAGA.

La vaga il.lustra directament el principi de la no cooperació. Els capitalistes, en deure en bona part llur poder econòmic i social a la cooperació dels obrers, cal que aquests quan són víctimes d'una explotació en llurs condicions de treball, de salari, etc. cessin de cooperar, per tal d'obligar als seus adversaris de classe a reconèixer els seus drets. La vaga pot ser general o simbòlica.
Perquè la vaga sigui "general i total" requereix la coordinació de totes les forces obreres, un elevat nivell de conscientització i, generalment ha de ser la culminació d'un procés reivindicatiu d'envergadura. La vaga general i total és una arma podedoríssima -potser la més gran- que pot destronar o enfonsar un dictador o un règim sencer. Essent precisament tan important, no pot ser utilitzada de qualsevol manera. El que no es pot, és convocar-la cada dos per tres, sinó únicament quan hi ha les condicions òptimes per fer-la. Mentre no arribi aquest moment, les vagues han de ser sectorials o simbòliques.

VAGA A L'INREVES.

Si allò que entenem per vaga consisteix a no treballar, la vaga a l'inrevés consisteix, tal com diu la paraula, a treballar quan no toca. Aquesta tàctica es fa servir, sobretot, en zones deprimides, subdesenvolupades, o amb forts percentatges d'atur. Consisteix a realitzar treballs necessaris per al poble i que l'Estat no vol fer, per oblit o per marginació. Els qui treballen en una vaga a l'inrevés demostren, aleshores, al Govern que hi ha coses a fer, que si una zona està deprimida o hi ha atur és perquè els capitalistes no hi volen invertir diners. En acabar aquests treballs, el que cal fer és organitzar altres tipus d'acció directa perquè el Govern pagui als treballadors la feina que han fet pel seu compte. La vaga a l'inrevés ha estat practicada diverses vegades per part dels camperols de l'America Llatina amb resultats sorprenents. També va ser emprada exemplarment pels parats sicilians, reparant, sense autorització, una carretera (1956), ocupant i cultivant terres abandonades pels terratinents i regant altres terres oblidades per l'Estat italià.
L'any passat, els oliverers de Màlaga varen recollir les olives de la collita, ja que els propietaris no ho volien fer perquè deien que no els era rendible. Els camperols van decidir fer-ho pel seu compte i risc. Davant la negativa i l'oposició dels propietaris es va establir un plet, que va acabar concedint el permís als camperols perquè recollissin i distribuissin els productes abandonats.

LOS PARADOS DEL CARMELO COLOCAN BANCOS PARA EL BARRIO. —

BOICOT ECONOMIC.

El principi del boicot és el mateix principi de la no cooperació. Els propietaris d'una empresa comercial deuen llur riquesa a la cooperació dels seus clients. El boicot consisteix, per exemple, quan els propietaris es neguen a satisfer una reivindicació essencial del personal, a retirar-los el benefici d'aquesta cooperació amb la finalitat d'exercir sobre d'ells una pressió social que els obligui a cedir. El poder de compra dels consumidors es converteix aleshores, en un veritable poder social que s'oposa al poder de l'adversari. Es clar que el boicot només tindrà èxit si un percentatge elevat de la població s'uneix al moviment. Per aconseguir-ho, és essencial que l'objectiu sigui particularment clar i concret.
Un boicot exemplar va ser el portat contra els autobusos de Montgomery, el 1955-56 per part dels negres d'Alabama (EUA). Va tenir com a resultat la supressió de la segregació en els autobusos i va produir una presa de consciència entre els negres. Els xicans (americans d'origen mexicà) varen organitzar un boicot al raïm de California

que ells recollien, per pressionar una puja de salaris i una millora de les condicions de treball. Aquest boicot va tenir un caire internacional. Les companyies propietàries van haver de cedir a les reivindicacions.
Al nostre país són célebres els boicots als tranvies de Barcelona als anys 50 per protestar contra la puja del preu dels bitllets, i el boicot a "La Vanguardia" dirigida per Gallisonga, rabiós menyspreador de tot el que fos català.
A Andalusia recentment s'ha fet un boicot als productes no andalusos. Generalment es feia així: un grup de 40 o 50 persones anaven per tots els supermercats d'una ciutat demanant uns determinats productes (tots ells fabricats a Andalusia). Si no els tenien no compraven res i feien constar que era per que no tenien productes de la seva terra. Es clar que si aquesta pràctica es constituís en costum, els propietaris dels supers i botigues no tindrien cap més remei que comprar productes andalusos per tal de vendre amb normalitat. Un altra tipus de boicot que ja es fa servir correntment és el de la publicitat als cinemes. Es tracta simplement d'aplaudir i parlar mentre es projecten anuncis.
El boicot, a part de la seva eficàcia quan es porta fins a la fi, té moltes avantatges: No ofereix cap risc, pot ser practicat per tothom, és anònim, promou la solidaritat i minimitza la violència.

Página 10 — Jueves, 15 de noviembre de 1973 - DIARIO DE BARCEL

PRECIOS

SANTANDER: BOICOT AL TURRON

LAS AMAS DE CASA PROPONEN PROTESTAR ASI CONTRA EL ALZA

SANTANDER, 14. (Europa Press). — La Asociación Provincial de Amas de Casa de Santander ha celebrado hoy una reunión en la sede de la Cámara de Comercio de esta provincia, con objeto de tratar diversos temas relacionados con el encarecimiento experimentado en general por los productos alimenticios que integren la «cesta de la compra».
En el capítulo de ruegos y preguntas, numerosas amas de casa santanderinas se pronunciaron en favor de declarar el boicot a la compra de turrón, producto que ha experimentado en la actualidad en esta capital un aumento del 50 por ciento sobre la cotización del año pasado.

BOICOT SOCIAL

Podem dir que es tracta del boicot a les persones, l'ostracisme. Es tracta generalment de trencar les relacions, de refusar tot servei a aquelles que col.laboren amb la injustícia que pretenem combatre. Aquesta acció ha de ser emprada amb precaució , ja que fàcilment pot degenerar i convertir-se en manifestació d'odi i de menyspreu.
El boicot social pot ser emprat de diverses maneres: des de boicotejar trobades oficials, a manifestacions esportives. No assistir a les classes de determinats professors, etc.

REFUS A L'IMPOST. VAGA DE LLOGUERS I REBUTS- REFUS ALS PAGAMENTS.

El refús a pagar un impost és una variant del boicot econòmic. Es una tàctica radical, que abans es feia servir sovint. Pot aplicar-se parcialment retenint, per exemple, les taxes escolars. Els diners no pagats poden destinar-se al suport d'altres accions. Les represàlies per fer aquesta acció poden ser fortes, però la força de la crida moral que implica ha assegurat l'eficàcia del refús a l'impost a moltes campanyes d'acció.
Pot tenir una veritable amplitud revolucionària. Recordem que el refús dels colons americans del segle XVIII a sotmetre's a la "Stamp Act" (paper timbrat) i al "Townshend Act" (impostos sobre les importacions) imposats per la metròpoli, va desencadenar tot el moviment independista.

Convé precisar però, que la negativa a pagar l'impost no es pot justificar per una oposició al mateix principi de l'impost. No solament és legítim (l'impost), sinó que és necessàri que els membres d'una comunitat participin en el finançament de les realitzacions de la seva comunitat. El pagament de l'impost és l'exercici pràctic de la solidaritat que ha d'unir tots els membres d'una mateixa comunitat.
La negativa a pagar tot o part de l'impost pot concebre's en dues perspectives diferents. Pot tractar-se, en primer lloc, de fer cessar una

FONDOMOC

injustícia de la que és víctima un mateix. Quan, per exemple, uns impostos graven tal categoria social o tal sector d'activitat de manera abusiva , és legítim als qui són víctimes d'aquest abús negar-se a pagar aquests impostos, amb la finalitat d'obligar el govern a ferlos justícia.
En segon lloc, es pot tractar d'oporsar-se a una decisió injusta del govern, no acceptant que el finançament d'aquesta injustícia sigui alimentada per la pròpia butxaca, i posant en pràctica tot el que sigui possible per tal d'obligar el govern a fer-se enrera d'aquesta decisió.
Les persones que vulguin fer alguna vegada aquesta acció han d'estar disposades a arribar fins a la fi.
De fet, no cal que al refús sigui estrictament un impost determinat. De vegades es tracta de refusar uns rebuts excessius, o uns lloguers....
A l'estiu del 74, la majoria dels abonats a FECSA de l'Ametlla de Mar es varen negar a pagar els rebuts de la llum com a protesta

Los transportistas no deben pagar el impuesto de circulación

per la possible construcció de dos centrals nuclears. Més recentment, els transportistes deixaren de pagar l'impost de circulació en senyal de protesta per l'excessiu augment d'aquest impost.

OBJECCIO DE CONSCIENCIA

L'objecció de consciència és l'actitud de qui es nega a obeir una ordre, una llei, sense examinar prèviament la seva legitimitat; pretén comportar-se d'acord amb la seva consciència i no segons un sistema de pensament definit d'una vegada per sempre. L'actitud d'objecció de consciència més estesa és la que fa referència al Servei Militar.

En aquest sentit, i deixant de banda l'actitud dels testimonis de Jehovà, l'O.C., al Servei Militar pot considerar-se des de dues perspectives. En primer lloc, pot tractar-se per part dels qui estan convençuts de l'eficàcia dels mètodes no violents en casos d'agressió estrangera, de reivindicar el dret a ésser reconeguts com a ciutadans de ple dret. Ja no és admissible que els estats imposin a tots els ciutadans l'instrument de la violència com a l'únic mitjà d'assumir llurs responsabilitats cíviques en cas de conflicte internacional.
En segon lloc, l'objecció de consciència pot ser utilitzada com una forma d'oposar-se a la política del govern en un lloc determinat, sobre tot, quan el rol acomplert per l'exèrcit en posar en pràctica aquesta política és de primera importància. En aquest cas, l'O.C., és un mètode no violent utilitzat per combatre una política concreta, pero no implica, com en el cas de l'anterior una opció fonamental per la no violència.

Els objectors de Can Serra

VAGA DE FAM IL.LIMITADA

La vaga de fam il.limitada no té ja per objectiu -com en el cas de la limitada- protestar contra una injustícia. Els qui l'emprenen pretenen prosseguir-la fins que hagin aconseguit allò que demanen, és a dir, fins que la injustícia que es denuncia hagi estat suprimida.
Per la seva gravetat. la v.f. il.limitada ha d'acomplir unes condicions i uns criteris determinats. Cal, especialment, que els qui la fan, hagin optat, abans, per altres accions més suaus i que, l'adversari hagi refusat escoltar o atendre les peticions anteriors. Una vaga de fam il.limitada per motius greus i després d'haver vist que

FONDOMOC

l'objectiu es pot aconseguir dins el termini de durada de la vaga. La v.f. il.limitada no pot ésser un acte de desesperació, sinó de reflexió, de pressió i alhora possibilista. Altrament seria anar al suicidi, encara que fos per cridar l'atenció pública (recordeu la immolació dels budistes vietnamites). Pensem que tot aquell qui emprèn aquesta acció s'arrisca a morir, i el que decideix córrer aquest risc voluntàriament ha d'assumir la seva responsabilitat fins a les més extremes conseqüències.
Seria un xantatge inadmissible fer pressió sobre l'adversari tot amanaçant-lo de fer-lo responsable de la possible mort del protagonista de la vaga. Les úniques responsabilitats que li han de ser atribuides al llarg de la vaga són les que té efectivament quant la injustícia denunciada.
Perquè l'objectiu pugui ser assolit en un termini breu, cal que l'opinió pública estigui ja sensibilitzada davant l'injustícia que es denuncia. La v.f. il.limitada exerceix, aleshores, un paper de catalitzador que mobilitza energies populars que, fins al moment, han restat amagades . Gandhi deia que era més convenient dejunar contra els amics que contra els enemics.
La pressió que ha de ser decisiva per a assolir l'objectiu no ha d'ésser la de la vaga de fam, sinó aquella que la vaga de fam ha suscitat . Quan Xirinacs va fer la vaga de fam de 21 dies l'any 70, no ho feia per protestar solament contra una decisió del govern. L'objectiu era, també cristal.litzar i pressionar l'oposició perquè s'unís i fes una crida al poble català perquè assumís les seves responsabilitats, com a nació. Això requereix la solidaritat i la cooperació de diversos grups per tal que facin extensibles a tots els nivells les pretensions de la vaga.
Com a triomf de la vaga recordarem que fou gràcies a una vaga de fam a mort com Louis Lecoin, que aleshores tenia 74 anys va aconseguir obtenir el reconeixement legal a França del dret a l'objecció de consciència, l'any 62.

ACCIONS DIRECTES D'INTERVENCIÓ

Si la manifestació és una confrontació directa amb el públic i hom s'ha d'esforçar per unir-lo a la causa per tal que faci prou pressió per provocar el canvi buscat, si l'acció de no cooperació té com a objectiu tallar les fonts del poder de l'adversari i obligar-lo així a satisfer les reivindicacions que li són presentades, la intervenció no violenta és una confrontació directa amb l'adversari , el qual es veurà situat davant de fets consumats, i l'enfrontament és inevitable. La intervenció provoca malauradament les represàlies i la repressió, per la qual cosa els riscos han d'ésser curosament calculats.

REVOLUCIO DIVERTIDA.

La major part de les accions que esmentarem a tot seguit, si es fan amb originalitat i preparació, poden causar un gran impacte entre el poble no solament pels resultats, sinó per la seva pròpia qualitat. Poden, fins i tot, resultar divertides, agradables de fer i d'observar. Això no es cap rucada. Es un factor de primeríssima importància de cara a l'acció. La REVOLUCIO DIVERTIDA pretén això. Recordeu l'acció de les gallines a les Rambles de Barcelona ? Analitzeu els resultats: es fa difusió de la idea de l'amnistia, la gent s'atura i ho mira amb interès i curiositat (més que un cartell o una octaveta), el fet resulta simpàtic, la idea es multiplica i surten gallines a d'altres poblacions, les forces de l'ordre s'ho passen malament per agafar-les i resulta d'un ridícol que és "demasié"....
La Revolució divertida no es pot classificar en cap apartat, ni les accions que la composen poden ser enumerades en un ordre. Les seves possibilitats son il.limitades, sempre que hi hagi IMAGINACIO, DECISIO i..... bon humor. A més, hi ha d'haver un fort component d'originalitat. Més exemples: El dia dels Reis d'enguany, a Saragossa, diversos monuments de la ciutat varen trobar-se vestits amb samarretes que demanaven amnistia. També per l'encavalcada dels Reis, a Calella varen aparèixer gran quantitat de globus demanant amnistia. Pel març al metro de la Plaça Catalunya, varen aparèixer més de 60 globus de colors dels que penja-

ven pancartes demanant llibertat pels objectors de consciència. El 27 de gener, a la Plaça de la Universitat, varen aparèixer caixes de cartró que formaven un monument semblant al que hi havia hagut abans de la guerra en memòria del Doctor Robert. A diversos barris de Barcelona, mancats de senyalització, de vegades han aparegut semàfors de cartró. A Sarrià, hi ha una plaça sense arbres, el jovent hi va plantar un arbolet simbòlic i varen canviar el nom de la plaça pel de "plaça de l'arbre". El mes d'abril, els veïns de l'Hospitalet varen protestar contra els sorolls de la factoria d'Altos Hornos de Catalunya fent una estrident xiulada que va durar 3/4 d'hora. Se'n va assabentar tot deu. A Sant Boi, al barri de Casablanca, i per protestar contra l'acomiadament d'un professor d'una escola, tots els mestres i alumnes varen emportar-se les taules, pissarres, cadires i llibres a un descampat per fer les classes allí, fins que la direcció de l'escola no reconsiderés la seva postura...
Com aquests, podríem donar milers d'exemples. ¡La imaginació al carrer!

FRATERNITZACIO.

Aquesta acció consisteix a sortir a parlar amb l'adversari o amb les forces de l'ordre i intentar de convèncer-los que la nostra causa és justa. Aquesta pràctica no és fàcil però de vegades ha estat ben útil.
Al nostre país i dins aquest tipus d'aproximació, cal mencionar la pràctica d'aplaudir als policies que han deixat fer una manifestació.

Palma N.º 19-12-75

MANIFESTANTES PRO-AMNISTIA APLAUDEN A LA POLICIA ARMADA

Palma de Mallorca, 18.- Las fuerzas de la Policía Armada han sido aplaudidas por una nutrida concentración de personas, reunidas esta noche frente al Ayuntamiento de esta ciudad para hacer entrega al alcalde de una carta, en solicitud de amnistía.

La concentración de aproximadamente un millar de personas xa tenido lugar en perfecto orden.

HAPPENING.

El happening és, sens dubte, el component principal de la revolució divertida. Es un element comunicatiu nascut a l'època hippy dels anys seixanta i utilitzat per la major part dels grups radicals i contraculturals europeus. Originàriament es tractava d'espectacles mitjançant els quals els actors es proposaran d'acabar amb el divorci entre ells i el públic. El happening transformava l'espectacle clàssic i tradicional en una festa plena de fantasia i d'imaginació, més que d'idees fetes i raciocinis. De mica en mica el happening es va anar convertint en un espectacle de carrer en el qual es mostrava, d'una banda, les contradiccions del sistema burgès i capitalista i, de l'altre, les infinites possibilitats d'establir una comunicació amb el poble utilitzant l'expressió directa. El happening pot només ser, certament, un espectacle folklòric, sense "ganxo" i sense cap intenció (una pallassada). Però, ben portat, és una de les eines més eficaces per fer arribar una idea al públic a través de la ironia o de la paròdia. Mirem alguns exemples de happenings que s'han fet al nostre país: El Juliol del 74, els veïns del Carme (barri de Barcelona) i per protestar contra la manca de transports en el barri, organitzaren el "I Gran Cross del Carmelo", que consistia a pujar a peu corrents els carrers que anaven fins al cim de la muntanya del barri. Aquest cross anava acompanyat de banda de música i altres ingredients que van fer molt simpàtica l'acció. A causa de tot aquest muntatge, la resposta popular fou massiva.Els juny de 1975, a Bellvitge es va celebrar la construcció d'un Institut d'Ensenyament de "cartró" en el lloc on s'havia previst de construir-ne un de veritat des de feia molt de temps. El novembre del 73, els estudiants de l'Autònoma de Barcelona varen organitzar un "pic-nic" en el campus de la Universitat, amb tendes de campanya, taules de camping, etc. El juny del 72 dos joves es passejaven per València amb bicicletes i portant la cara coberta de carestes antigas, amb bates blanques de les quals penjàven uns cartells que deien: "Polución, AGGG". El març del 75, els veïns de la Sagrera i Sant Andreu (barris de Barcelona) varen participar en la col.locació d'una maqueta de cartró que representava una escola que l'ajuntament havia previst construir i mai no s'edificava. Abans es va fer un cercavila pels principals carrers del barri, amb

FONDOMOC

pancartes, cavalls i carros. Després s'organizaren carreres de sacs pels vailets, un concurs de maquetes per la futura escola, cançons, etc.
Els veïns de Sarrià, pel seu costat i també pel març del 75, varen fer una desfilada pel barri embolicats amb caixes de cartró. Cada caixa representava un dels edificis del barri que estàn en perill de desaparèixer per l'especulació. Una altra caixa tenia forma d'excavadora i xocava contra les altres, una altra demanava la dimissió del regidor, etc. A més , hi anaven cap-grossos, gegants i el corresponent cercavila.

El juliol del 75 els veïns de la Colonia La Paz, de Madrid, organitzaren un concurs de captures de ratas, sota el lema de "Máteme una rata, por favor", per protestar contra les males condicions sanitàries de la zona.
Els actors de teatre s'han manifestat alguna vegada per la Rambla de Barcelona vestits de nuvis simbolitzant el casament entre la "censura" i l'art. Mentre es passejaven anaven cridant "Visca la censura" i coses semblants, amb prou ironia per tal que el públic que ho observava es pogués adonar cap on anaven els trets.

TEATRE DE CARRER.

El teatre de carrer és un happening més complert que consisteix a representar a l'aire lliure i de forma espontània (no s'anuncia amb anterioritat) una obra curta de teatre o un sketch (pot durar només un minut) sobre un tema que es vol fer discutir entre el públic que ho observa . Es una provocació a la discussió. Un exemple clar és el que van fer a la fi de l'any passat uns grups pacifistes alemanys a Berlín. El tema a representar: Xile i Pinochet. La representació va anar així: Un noi es passejava tranquil.lament per un carrer molt transitat de la ciutat quan, de sobte, se li acosten tres nois vestits de soldats, amb escopetes de broma i el detenen. El porten a una paret del carrer, li posen les manilles, una bena als ulls i li diuen que el van a afusellar. Els "soldats" fan apartar la gent del lloc d'afusellament, es preparen en la posició de rigor i li disparen uns trets. El detingut cau mort. Els "soldats" l'agafen, el reincorporen, l'asseuen en una cadira que han col.locat demunt d'un entarimat i li posen un cartell damunt del pit que diu "Mort pels soldats d'en Pinochet". Per descomptat que hi va haver qui es va pensar que el mataven de veritat i es posà a xisclar. Tot plegat és força impressionant. Després de la "representació", els actors repartiren informació sobre la situació dels detinguts a Xile.

VIGILIA - VETLLA - PIQUET.

La vigília és una acció de comunicació que consisteix a restar en un mateix lloc en senyal de protesta. Es com una manifestació immòbil. Requereix molta persistència , ja que tant pot durar dos dies com dos anys. Si la vigília dura poc temps, se n'hi diu PIQUET.

Les vigílies poden ser individuals o col.lectives. Generalment convé fer-les en silenci. No hi ha d'haver protegonismes ni personalismes. Es una acció conjunta i cohesionada. Pot fer-se de manera circular o bé en línia recta, procurant sempre de no estorbar la circulació. Aquesta acció té un gran efecte visual, i per això s'haurà de vigilar la conveniència d'aixemplar o d'estrènyar el tros ocupat per tal de donar-hi més vistositat.

A part del silenci, cal fer-la amb molta compostura. Cal que sigui una acció seriosa. Els qui la fan, poden anar acompanyats de persones que explicaran a la gent que ho pregunti el significat de l'acció. S'ha de procurar no fumar i no distreure's. Mirar la gent, no pas els núvols. De tant en tant, es pot variar la formació dels "vigilants". Si s'està normalment en línia, pot fer-se un cercle durant una estona. En la vigília, més que el nombre de participants el que importa és la qualitat de l'acció.

Els "Captaires de la pau" fan una acció d'aquest tipus. Dos treballadors d'Elsa, del Baix Llobregat, varen començar una vigília devant la porta de la seva empresa, d'on havien estat acomiadats durant la vaga general de feia uns dies, amb la intenció de manifestar públicament el seu desitg de reincorporar-se al treball. L'exemple va estendre's i al cap d'uns dies, diversos treballadors acomiadats de "Corberó", "Tubauto", "Dentex", i "P.Cervera" es col.locaren davant de la porta de l'empresa amb la mateixa actitud.

CANTADA (HANTER).

El hanter consisteix a "cantar les 40" a un personatge públic denunciant la inmoralitat de la seva actitud en front d'un problema determinat. Es una acció dirigida únicament a una persona. Aquesta denúncia es pot fer encartellant-se, amb una vigília, etc. Per fer-ho, és indispensable tenir un equip de persones disposades a continuar l'acció en el cas que el primer sigui detingut. Així el personatge denunciat es veurà obligat a anar empresonant contínuament els "relleus", amb la qual cosa donarà una trista imatge de cara a l'opinió pública. Si els qui fan l'acció són molts poden sortir-ne guanyant i restar, finalment, impunes, ja que l'autoritat posada en entredit haurà de fixar-se un límit al seu desprestigi.

Gandhi feia servir una acció semblant que es deia "hauting" i que consistia a "perseguir" un personatge públic "no desitjat" pel poble. Quan aquesta persona sortia al carrer es trobava amb un grup de persones que, simplement , l'anaven seguint per tot arreu, anés al treball, al cinema, a casa d'un amic o a on fos. Els seguidors s'anaven tornant. Finalment, la persona perseguida canviava

FONDOMOC

d'actitud, es quedava tot el dia a casa o li agafava la histèria o la neura....

ENCARTELLATS.

Encartellar-se consisteix a posar-se un cartell davant el cos i un altre a l'esquena, units amb un cordill. Als cartells hi va un missatge, que pot ser una frase, una paraula o un dibuix.

Aquesta manera de manifestar-se ha estat emprada particularment, des de fa vuit anys, pels objectors de consciència. Té molt més impacte si es fa en grup, amb

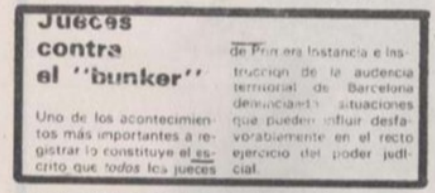
Jueces contra el "bunker"

Uno de los acontecimientos más importantes a registrar lo constituye el escrito que todos los jueces de Primera Instancia e Instrucción de la audiencia territorial de Barcelona denunciando situaciones que pueden influir desfavorablemente en el recto ejercicio del poder judicial.

textes diferents (sobre el mateix tema) i guardant una distància prudent entra cadascún per tal que no s'obstaculitzi el cartell del que va al darrera. Si és possible es recomana, d'anar vestit d'una manera simbòlica. Així, per protestar contra la detenció d'objectors, els encartellaments es solen fer vestits amb el clàsic vestit de ratlles del presoner. L'impacte és molt més fort. Es de vital importància que les frases que es posin als cartells es triin amb molta atenciò. No es tracta de posar les que més ens agradarien a nosaltres , sinó que les puguin tenir més incidències en aquells qui les llegeixen. L'encartellament s'ha de fer amb seriositat i s'ha de caminar a poc a poc i sense defugir de la responsabilitat de la seva acció.

ENCADENAMENTS

Tal com indica la paraula, es tracta d'encadenar-se (amb una forta cadena) en un lloc per on passi molta gent. L'encadenat portarà un cartell on explicarà què demana o de què protesta. L'encadenament es fa per donar més vistositat a l'acció i per dificultar la detenció. Es doncs, un pas més arriscat que l'encartellament, ja que aquí s'està disposat a la detenció. L'encadenament s'ha de fer en un lloc elevat (damunt una cabina telefónica), un stand, un banc, un pal,...perquè pugui ser vist pel màxim de gent possible. Si és col.lectiu, els encadenats poden anar lligats , també, entre ells.

Generalment, la cadena té un significat simbólic que representa l'empresonament d'alguna persona. Per donar-hi més claretat els encadenats han de procurar repartir octavetes explicatives. Si no poden fer-ho poden anar acompanyats d'altres persones amb aquesta missió.

"SENTADES".

Per extensió, la "sentada" és una manifestació de gent asseguda en un lloc públic. Aquest mètode pot ser utilitzat també pels participants d'una manifestació quan topen amb la policia. Permet aleshores fer una ocupació eficaç del terreny que resulta molt difícil de "netejar" i s'aconsegueix allargar la manifestació. En aquest moment poden passar dues coses' 1) Que les forces de la policia retrocedeixin i deicideixin no carregar contra una massa silenciosa de gent, l'única culpa de la qual és la de restar asseguda al carrer. 2) Que les forces de l'ordre ataquin.

En els dos casos, es tracta d'apreciar com més exactament millor el risc que es corre, a partir del clima polític i social en el qual es desenrotlla la manifestació. Si es pren la decisió d'anar a la fi, convé que les primeres files dels manifestants estiguin convenientment preparades, psicològicament i tècnicament (es tracta sobretot de protegir-se la nuca amb les mans). Si la policia no gosa dispersar la manifestació per la violència, es veu obligada a emportar-se un a un tots els manifestants asseguts . Es tracta aleshores, de refusar tota cooperació amb la detenció, fent-se el mort mitjançant la tècnica de l'estomac caigut.

Les "sentades" no cal que es facin al carrer. Poden fer-se a llocs tancats públics, com cinemes, bars, ajuntaments, etc. Generalment, la "sentada"és el complement d'una altra acció. S'han de fer amb rigorós silenci, sense respondre a les agressions, sense riure ni cridar i amb amabilitat....No han d'obstaculitzar el pas de ningú; perquè llavors es tractaria d'"obstrucció". Les "sentades" no s'han de fer a qualsevol lloc, sinó en els locals que són propietat de l'adversari, amb la finalitat d'imposar-se a ell com a interlocutors necessaris i obligar-lo a negociar. Durant una vaga obrera, per exemple, aquest mètode consistirà a ocupar pacíficament els despatxos dels patrons.

A Granada l'abril del 75, un centenar de persones van fer una "sentada" molt curiosa: Varen anar en un bar d'un carrer molt transitat. Es van asseure i demanaren, cadascun una cervesa. Un cop servides les 100 cerveses , ningú no se la va prendre. Els 100 romanien asseguts, amb serietat i amb silenci i amb els braços creuats. La gent, evidentment, es preguntava què passava i un grup a part explicava que era una acció de protesta per l'atur existent a la província. Va ser molt espectacular.

ESTAR-SE DRET (STAND-IN)

Es l'ocupació d'un lloc romanent dempeus Es fa particularment en llocs on la gent sol estar asseguda (espectacles, esglésies, etc.)

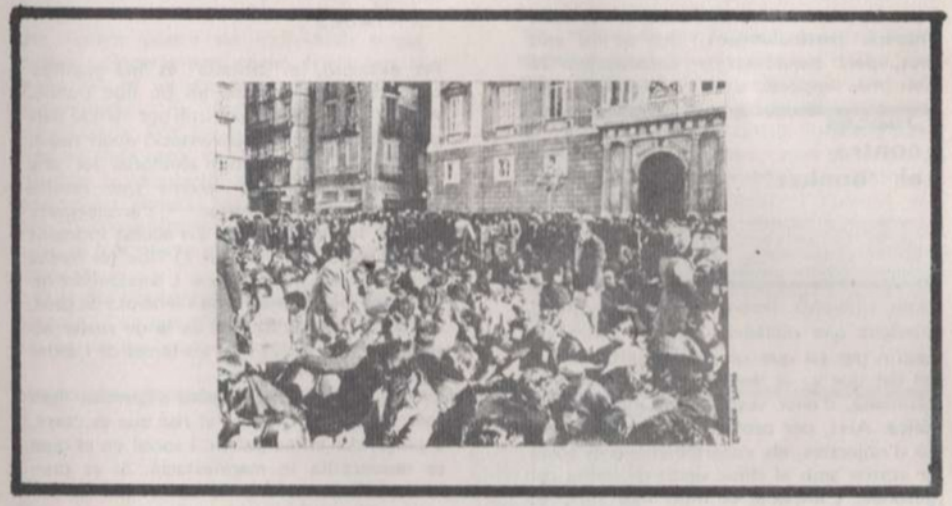

OCUPACIO MOBIL

Consisteix a moure's constantment en un lloc ocupat, generalment segons un circuit fixat anteriorment. Això permet de donar la impressió que desfilen nombrosos manifestants. Es un remei per quan es fa difícil fer una manifestació tradicional.

FONDOMOC

INTERFERENCIA

Es l'acte de ficar-se entre mig de dues coses. Consisteix a fer de pantalla entre dues persones que es barallen (d'un policia i un manifestant, p.ex.) o posar-se davant d'una escavadora o un jeep per fer-lo aturar. Es una acció molt arriscada, de situacions limit i que requereix molta seguretat en un mateix.

OBSTRUCCIO

Es semblant a la interferència però mentre l'anterior és una acció de dissuasió feta per un nombre restringit de persones, l'obstrucció suposa una acció de masses capaç de bloquejar materialment les forces de l'adversari.
L'obstrucció consisteix a impedir la lliure circulació en una via pública fent del propi cos un obstacle inevitable per al qui vulgui passar. Es pot utilitzar l'obstrucció, entre d'altres coses, per obtenir l'atur i immobilització de vehicles, per impedir una construcció indesitjada, per dificultar l'entrada en un lloc determinat, etc. Darrerament, s'han utilitzat uns altres procediments d'obstrucció fent servir, no el cos, sinó els vehicles, ja siguin autos, tractors o camions. Aquí l'objectiu no és solament dificultar els desplaçaments de l'adversari o de fer impossible la cooperació amb ell, sinó el d'impedir simplement el tràfic amb la finalitat de crear l'ocasió que permeti donar a conèixer la injustícia davant l'opinió pública.
Un exemple d'obstrucció és l'acció feta per 10.000 japonesos, el 1956, que varen ocupar un lloc previst per a construir una base americana. Després d'alguns dies d'obstrucció, els plans de construcció de la base foren abandonats.

Una acció d'obstrucció que utilizaven sovint els grups de Luther King consistia en el fet que un grup al menys 100 persones negres anavent a un supermercat en el qual es practicava la segregació racial. En entrar tots de cop no els podien aturar. Cada un d'ells agafava un carret de compra i es dedicava a passar tota l'estona donant voltes pel super amb el carret, però sense comprar res. Tots feien igual. Aquell dia no venien ni pel valor d'un duro.
A Espanya, en alguna ocasió s'han fet accions semblants i per protestar per l'excessiva puja de preus d'alguns productes. Un nombre considerable de persones van a un super (gairebé ocupant-lo), agafen els carrets de compra i els omplen de menjar fins al màxim. Després es dirigeixen cap a la caixa, deixen el carro ple allà i se'n van tan frescos , sense comprar res. Tots fan el mateix. Total: tots els carros plens de menjar, no venien res i els donaven una feinada tremenda.
A la R.F. Alemanya uns quant milers de persones es concentren regularment a Whyl, població en la qual es volia construir una central nuclear. A part de les concentracions diverses dotzenes de persones han improvisat uns habitatges de fusta i llauto en el lloc just on es pensava instal.lar la central. Després d'uns anys d'insistència han acon-

seguit que la central no es construeixi. A Espanya, els habitants de València de Don Juan, població on es vol construir una central nuclear, varen ocupar Leon amb tractors en senyal de protesta, amb similitud amb el que el poble de Larzac van fer a París (aquests amb tractors i ovelles varen ocupar la Torre Eiffel). A Barcelona, els veïns del barri de la Prosperitat han estat ocupant diversos dies els carrers i han bloquejat el trànsit en protesta per la manca de semàfors que el regulin en indrets perillosos.

TANCADES.

Consisteix a tancar-se, un grup de gent, en algun lloc. Perquè sigui efectiu depèn, especialment, de dos factors: del nombre de gent que la fan, i del sosteni exterior. Aquest s'ha de preparar amb un bon equip de premsa i de difusió. El que es demana a la tancada ha de ser un objectiu concret i limitat, factible d'aconseguir a curt termini. Si nó té poca força. Té més força, també, quan els qui la fan pertanyen a un mateix cos, ja sigui professional o laboral.

OCUPACIO DE LLOCS PUBLICS.

Es una obstrucció en un lloc públic sense obstaculitzar el pas. L'efecte depén del nombre de participants. El primer d'abril d'enguany, els jubilats de Barcelona varen ocupar l'Instituto Nacional de Previsión en senyal de protesta per les baixes pensions que reben. El maig del 75, centenars de persones varen ocupar la platja de Badalona, amb pancartes, per protestar contra la construcció d'un port esportiu.

Los agricultores bloquean la carretera general Pamplona-Zaragoza

Protestan por el bajo precio a que se les pagan los pimientos

Pamplona, 21. (De nuestro corresponsal, José Javier TESTAUT.) — Ha estallado en la Ribera navarra la «guerra del pimiento». Más de un centenar de tractores y sus correspondientes remolques han bloqueado esta tarde la carretera general Pamplona-Zaragoza, ocasionando enormes embotellamientos y obligando al tráfico a encauzarse por carreteras secundarias. El origen de este bloqueo es la caída en vertical del precio del pimiento, que de cotizarse a 14 pesetas kilo en 1977 ayer se pagó a 4 pesetas y hoy a 2'50.

Sobre las 5 de la tarde, los agricultores de Buñuel, con sus tractores y remolques cargados a rebosar de pimientos, comenzaron a llegar a la carretera general Pamplona-Zaragoza. A 15 kilómetros de Tudela formaron un impresionante tapón. A las seis de la tarde el caos era tremendo, ya que se fueron sumando a los tractores cruzados en la carretera los vehículos en ruta. Al paso de las horas la noticia se fue extendiendo por los pueblos de la Ribera, y a los agricultores de Buñuel se unieron en su protesta los de otras localidades próximas, incluso de la parte de Aragón como Egea de los Caballeros, Novallas y Mallén.

ULTIMA HORA

A las 11 de la noche mientras tractores y remolques seguían cortando la carretera Pamplona-Zaragoza nos comunican que también ha sido cortada la vía férrea en la línea Barcelona-Irún, en el paso a nivel de Ribaforada, donde los agricultores han cruzado traviesas sobre los raíles. Los jefes de estación de las localidades inmediatas han sido avisados para que no den paso a los trenes y pongan el disco rojo. La situación, en la carretera, es de gran confusión. Los paradores cercanos al enorme tapón tienen sus habitaciones repletas de gente y las cabinas de camiones y los turismos sirven de dormitorio a sus ocupantes que se ven impedidos de continuar el viaje.

Mientras, los habitantes de Ribaforada se encuentran —a la 1.30 de la madrugada, hora de cerrar nuestra edición— en la calle, mientras las campanas del pueblo voltean y han aparecido diversas hogueras en varios puntos de la localidad.

Guarderías infantiles

AUMENTA EL NUMERO DE ENCERRADOS

Ayer hubo nueva entrevista en Gobierno Civil

Persistía ayer el encierro de catorce guarderías, entre pancartas y adhesiones y mucha moral. El número de los encerrados ha aumentado ligeramente, al incorporarse nuevos padres, y suman ya los ocho centenares.

A mediodía hubo una entrevista entre dos representantes de estas guarderías y el subgobernador civil, Ramón Valdavilla. Este consideró que las negociaciones estaban ya abiertas, por lo que vería como muestra de buena voluntad el abandono del encierro. A esta consideración se le pidió una concreción de las negociaciones en forma de un concierto.

[illegible]

Ocupació pacífica del Instituto Nacional de Previsión de Barcelona pels jubilats. 1-4-76.

COMPORTAMENT SOCIAL ANTICIPAT.

Es la realització parcial i inmediata de l'objectiu buscat. Es semblant a la vaga però a l'inrevés, encara que aquesta acció només vol fer una obra que l'Estat no està disposat a realitzar sense demanar retribució a canvi. Moltes temptatives d'autogestió poden considerar-se dins d'aquesta categoria. A Can Serra, per exemple, un dia els veïns varen trencar una paret que encerclava un solar que el barri reivindicava per a equipaments, amb la intenció de construir-hi posteriorment un jardí. Al barri d'Horta, els veïns també varen fer pel seu compte la neteja d'un solar abandonat i el varen acondicionar com a parc públic.
En un barri de Sta. Coloma que restava incomunicat en no disposar de serveis de transport, la companyia d'autobusos es negava sistemàticament d'establir una línia d'autobusos tot dient que aquests vehicles no tenien prou força per pujar les fortes pujades del barri. Un dia, els veïns varen segrestar uns quants d'aquests autobusos i els van fer pujar fins al cim del barri, demostrant que podien arribar-hi i que si la companyia no volia posar-los en servei era per interessos econòmics.

DEMANAR PER ENTRAR A LA PRESO.

Es una acció desconcertant per al poder, el qual usa la por a la policia i a la presó. Es un mitjà eficaç per a la conscientziació de l'opinió.
A petita escala és un simbolisme, si no és que ho facin determinades personalitats de gran influència o incidència en la vida del país (bisbes, procuradors, polítics dirigents de partits, etc).
Practicada a gran escala tindria uns efectes realment sorprendents.
La marxa de Ginebra a València, de l'any 1971, tenia com a objectiu final demanar a les autoritats espanyoles d'empresonar tots els participants (més de 600) a València on estava detingut l'objector de consciència Pepe Beunza.

REFUS D'OBEIR EL PODER.

Més que d'una acció, es tracta d'una estratègia. Pot prendre diverses configuracions: refús a la identitat, falça identitat, objecció de consciència, etc. Quan ho fan els funcio-

DIRIGENTES DE LA OPOSICION MALLORQUINA SE PRESENTAN EN COMISARIA

La policía gubernativa de Palma de Mallorca retuvo durante más de cuatro horas a las ocho personas que el pasado jueves se presentaron voluntariamente en la comisaría para responsabilizarse de la organización de la manifestación que se celebró el martes por la noche, en la que resultó herido de cierta gravedad un teniente de la Policía Armada.

Dichas personas, todas ellas pertenecientes a grupos de la denominada «Oposición Democrática», son las siguientes: Emilio Alonso Sarmiento, Ramón Aibo, Juan Bennazar, José María Buarnés, Francisca Bosch, Manuel Esteva, Javier Pinas y Antonio Serra Bauta.

Tras unas horas en comisaría, donde cumplieron algunas formalidades de identificación, los retenidos fueron trasladados al Palacio de Justicia para prestar declaración ante el juez de Guardia y posteriormente fueron puestos en libertad. Se cree que las diligencias instruidas podrían pasar al Tribunal de Orden Público.

Por otra parte, han ingresado en prisión las cinco personas que fueron detenidas en la citada manifestación, se trata de los hermanos Honorato y Javier Doménech, José Germán Moreno Bosch, Enrique Navarro Almazán y Francisco Santos Teco. En relación con esta manifestación también ha sido detenido Pascual Martínez, miembro de la U.T.T. del Sindicato de la Construcción, que se presentó voluntariamente ante el Juzgado para solicitar su detención, en solidaridad con sus compañeros.

INAUGURACION POPULAR DE UN PARQUE

Se trata de un solar calificado en el Plan como zona verde y, en la actualidad, totalmente abandonado

[illegible]

[illegible]

FONDOMOC

naris l'estructura burocràtica d'un país se'n pot anar en orris molt ràpidament. En Xirinacs és un exemple d'actitud constant de refús d'obeir el poder.

IGNORAR EL PODER.

Es una actitud que fou escollida pel Parlament Hugar en front a la monarquia austríacà, en el segle XIX, desobeint deliberadament ; els txecs varen seguir una actitud similar amb les autoritats soviètiques, encara que sense perservar en la seva actitud i sense entrenament.
El "boicot a unes eleccions" té un gran valor per a refusar una paròdia de democràcia i és una forta incomoditat per al poder.

USURPACIO CIVIL.

En comptes d'abandonar el lloc de treball i cessar en tota activitat, de vegades pot ser més eficaç per a posar "en jaque" el sistema, subvertir-lo des de l'interior, romanent cadascú al seu lloc de treball. En aquest supòsit es tracta de no fer cas a les institucions procedents de "dalt" i d'esmenar-se a seguir, en el propi treball, les consignes del moviment obrer. En comptes d'iniciar una vaga, els treballadors i funcionaris poden exercir sobre el govern una pressió més forta, posant al servei del moviment obrer les seves eines.
La usurpació civil és, doncs, uns estratègia que s'inscriu a l'interior de les estructures, però que efectua una ruptura amb el sistema dominant i desafia obertament la jerarquía. Es tracta d'apartar les estructures de l'objectiu que se'ls ha assignat pel sistema i de tornar la seva eficàcia contra seva (el sistema).
Aquesta estratègia pot ser utilitzada amb la finalitat de realitzar directament en la pràctica el canvi que es vol provocar (tàctica del "control obrer").
Tal com ja ha estat explicitat en el context de la lluita de classes, prendre el control, per els treballadors, és deixar de fer el joc. Es decidir ells mateixos llurs condicions de treball i, sobretot, de producció . Es refusar totalment la col.laboració amb l'aparell en vigor. Es prendre a càrrec del treballador la vida de l'empresa (formació professional - cadències - seguretat - horaris - repartició de les feines - moviments de personal, etc).

Val a dir que aquest exercici de control obrer només pot ser "transitori" i lligat a una relació de forces. Sol acabar amb un enfrontament global amb l'adversari de classe (lock out). Però, sobretot, l'exercici del control col.lectiu continua essent el més bon aprenentatge, per al proletariat, de les responsabilitats que l'esperen en el moment de la presa del poder i la transició al socialisme. LIP n'és un exemple.
En un altre estadi, els estudiants han aprofitat moltes vagues per a organitzar-se ells mateixos les classes, amb noves matèries i altres sistemes d'ensenyament. L'exemple es vàlid per a d'altres sectors professionals.
La transformació revolucionària de sectors particularment vulnerables de la societat, en lloc d'un atac directe contra el poder de l'Estat, inspiren instintivament i de manera molt eficaç les accions actuals a Europa. La "revolució a ran de terra" , és a dir, la transformació radical d'una societat mitjançant la democratització sucessiva de les noves institucions des de baix cap a dalt ha estat sempre un dels punts bàsics de l'estratègia gandhiana.

GOVERN I INSTITUCIONS PARAL.LELES

Quan un país sencer es troba lliurat a l'arbitrarietat d'un govern que pretén imposar la seva dominació renegant de tots els principis de la vida democràtica, no es tracta solament d'oposar-se a una llei particular, sinó que es tractarà d'oposar-se al govern. En conseqüència, amb la finalitat d'aturar els seus engranatges i de paralitzar-los, convindrà estendre la desobediència civil a les lleis que per si mateixes no són injustes, però que serveixen, malgrat tot, als projectes del govern. Quan la situació ho requereixi es crearan estructures , organitzacions, i, fins i tot, un govern paral.lel.
Al nostre país, l'existéncia de l'Assemblea de Catalunya és una mostra d'estructura paral.lela, així com les Taules Democràtiques de molts municipis i comarques.

FONDOMOC

ANNEX I.

NORMES PER A UNA CAMPANYA DE PREMSA

A - Exposar amb claretat els objectius per poder:

1- Fer conèixer al gran públic els principis de l'acció.
2- Vigilar que el nostre punt de vista sigui reproduït amb precisió i exactitud.
3- Rectificar les falses impressions, els rumors tendenciosos i les falses notícies.

B - Establir un planing de l'acció amb dates.

C - Preparar:

1- Un memorándum que expliqui l'acció d'una manera molt general.
2- Un butlletí periòdic amb les novetats de l'acció.

D - Difondre notícies i comunicats a:

1- Els grans diaris nacionals, els regionals i locals i les agències de premsa.
2- Principals diaris estrangers.
3- Principals emissores de ràdio i TV (nacionals i estrangeres)
4- Redactors i editorialistes desl principals diaris i revistes.
5- Comentaristes de ràdio i diaris.

E - Es recomana:

1- Portar les notícies als diaris abans de les 7 de la tarda., les redaccions solen tancar a aquesta hora.
2- Parlar personalment amb els periodistes.
3- Fer una llista de periodistes i contactes , amb adreces i telèfons, de cada diari i revista.

F - Organització:

1- Designar un responsable de Premsa.
2- Formar un Equip de Premsa, amb funcions específiques per a cada persona (redactar les notícies, portar-les als diaris, etc).
3- Assabentar-se d'on són i d'on vénen els periodistes que estableixin contacte amb nosaltres. Caminar sempre sobre segur.
4- Designar les persones que s'encarregarán de fer declaracions públiques.
5- Tenir sempre a punt un dossier complert i un altre de seleccionat dels articles de diaris i revistes que facin referència a la nostra acció.
6- Repartir aquest dossier als periodistes que visitem.
7- Establir una "ruta" de diaris, per tal de poder-los visitar en el menor temps possible.
8- Organitzar un equip fotogràfic i de reveladors. Una notícia presentada als diaris amb fotografíes té moltes més possibilitats de ser publicada.
9- Les notes de premsa, portar-les ja elaborades. Cal estalviar el màxim de feina al periodista.
10- Donar a conèixer als periodistes nom, adreça o telèfon d'algú perquè s'hi pugui adreçar en cas de necessitat. Si és possible, aquesta adreça convé fer-la pública.

ANNEX II.

EL SOCIODRAMA I EL TALLER D'ACCIÓ DIRECTA

Moltes actuacions surten malament perquè en el seu transcurs, sorgeixen situacions imprevistes que provoquen el desconcert dels participants . Per això, es fa necessàri, abans de fer-la , d'assajar el seu possible desenvolupament. Es ell que en direm "sociodrama" o taller d'acció directa.

Un "taller" es diferència d'una conferència o d'una reunió d'educació en el sentit que el taller té com a objectiu el fet d'impulsar els participants a posar en pràctica llurs coneixements, més que parlar de la pura teoria. Els tallers poden incloure en llurs programes cursos de teoria, però l'objectiu principal és la "pràctica".
Un taller d'acció directa comprén, generalment, diverses sessions de treball, reunions de grup i el "joc de rols" a part d'algunes hores dedicades a la discussió.
Els objectius més importants d'un taller d'acció són:

1.- Posar en pràctica els coneixements:

Els participants, assumint diversos rols, aprenen a comportar-se en diferents situacions que es provoquen per tal de cometre a l'hora de l'acció real, com menys errors millor.

2.- Comprendre l'adversari.

Jugant el rol de l'adversari, el militant aprèn a pensar i a sentir com l'altre. Això serà molt positiu, ja que a l'hora de la veritat estarà més en disposició d'admetre judicis sobre les reaccions de l'adversari. Amb entrenament hom pot aconseguir de saber la manera de pensar de l'adversari, i això ens permetrà de preparar determinades actituds, respostes i arguments.

3.- Enfortir la moral.

La pràctica d'una sèrie de situacions amb la gent que participarà a l'acció ens permetrà de conèixer-nos millor els uns als altres i establir una confiança en les possibles reaccions de cada membre davant d'una pressió. Enfront d'una forta hostilitat, és important tenir confiança en els altres.

4.- Desfer-se de tensions.

Durant l'acció, és molt important conservar el control. Els tallers ofereixen l'ocasió de desempallegar-se les tensions abans de l'acció.

5.- Treballar d'una manera democràtica.

Els taller permeten intercanviar els rols dels participants en l'acció, i així s'acostumen tots els membres a assumir diverses responsabilitats.

El sociodrama.

El sociodrama (no el confongueu amb el psico-drama, utilitzat sobretot en terapèutica mental), requereix la participació tant del públic com dels participants, encara que el públic ha de ser advertit que no pot riure ni moure's.

El públic serveix d'espectador que observarà el desenrotllament del sociodrama per tal de comentar-lo en acabar.
El sociodrama implica que diverses persones juguin espontàniament a assumir diversos rols dins el context dels problemes reals que el grup afronta. Cal que hi hagi un director, la tasca del qual consistirà a:

a) definir el problema.
b) precisar la situació (escenari)
c) distribuir les persones en rols
d) fer observacions als actors i als observadors.
e) parar l'acció quan l'objectiu s'hagi aconseguit.
f) dirigir la discussió i l'anàlisi final referent al comportament dels actors i dels observadors.

Es probable que, les primeres vegades el sociodrama no surti bé. No hi fa res. És fa precisament perquè els militants s'entrenin a portar més bé les accions.
Es bo de començar a practicar amb situacions imaginaries senzilles, encara que no tinguin res a veure amb els altres objectius (una discussió entre dues persones, p.ex
De tota manera, abans de començar a fer un sociodrama, cal que la gent que l'ha de fer es conegui una mica, una manera interessant i ràpida per animar-la és el sistema "Philips 66": es divideix la gent en grups de sis; cada membre es presenta (així tots es coneixen); després cada grup escull un portaveu. Durant sis minuts, el grup fa comentaris o discuteix sobre un tema escollit anteriorment (què s'espera d'aquest taller ?, quin és el problema més urgent del vostre grup ?, etc). Després, cada portaveu presenta a tota l'assemblea els comentaris o les qüestions del seu grup. D'aquesta manera, el comitè de direcció del taller pot

FONDOMOC

apreciar ràpidament la qualitat i les motivacions dels participants i modificar, en conseqüència, el programa previst.
Es important rebre "una resposta" (feedback), no solament del taller, sinó de l'organització. Rebre una resposta significa descobrir com evoluciona el grup.

Exemple de sociodrama en una acció de piquet o vetlla.

Hi participa un grup de 25 persones. L'instructor defineix el problema i una situació, i demana al grup de posar-se en forma de cercle allargat amb una distància de x metres cada un respecte als altres. Tots porten pancartes. Es designa un cap responsable a cada extremitat de la línia, un responsable d'informació i un coordinador. Aleshores es tracta d'estudiar una sèrie de situacions que poden ocórrer en la realitat. Per exemple:

1.- Véene uns extremistes a "cercar raons", els insulten i els volen prendre les pancartes.
2.- Gent que passa i fa algunes preguntes.
3.- Un voluntari desconegut s'afegeix al grup.
4.- Un home borratxo passa davant del grup i els diu ximpleries.
5.- Militants de grups adversaris arriben amb pancartes dient el contrari.
6.- La policia dissol el grup, fent-los circular o detenint-los, a tots, o uns quants.
7.- Periodistes que volen entrevistar els membres del piquet.
8.- Un participant es troba malament.
9.- Un participant no obeeix les consignes.
10.- Un participant es torna violent.
11, 12, 13 .....

Qüestions: Com prendre les decisions de manera inmediata ?, com comunicar-les al grup ?, hem de mantindre les relacions amb el públic ?.....etc.....

ANNEX III.

ALGUNS CONSELLS PRACTICS

Es evident que no és el mateix preparar una "acció" de manera aïllada (una "sentada, p.ex.) que organitzar una "campanya de lluita" composta de diverses accions. En el primer cas, només caldrà disposar d'un servei de premsa, seguretat, informació i alguna altra cosa més.
Però, quan es passa a fer una campanya s'han de preveure diversos aspectes de l'organització de tota una infraestructura que ens permeti d'aconseguir un màxim d'eficàcia. En aquest cas, voldríem fer unes remarques generals, sobretot de cara a aquells qui no estan organitzats:

1.- Seguir les normes ja esmentades en els capítols corresponents a l'anàlisi de la situació, elecció de l'objectiu, primeres negociacions i crida a l'opinió pública.
2.- Determinar uns llocs concrets de reunió i trobada.
3.- Establir la infraestructura de l'organització.
4.- Donar responsabilitats a cadascú.
5.- Determinar de quina manera seran preses les decisions..
6.- Constituir equips de feina:

* coordinació.
* administració i economia.
  -recaptació de diners.
  -control de comptabilitat.
* premsa.
* fotografia
* publicacions.
  -redacció.
  -impressió.
  -distribució.
* treball de secretaria.
* trahsports.
* allotjament.
* alimentació.
* contactes locals.
* contactes internacionals
* seguretat.
* acció directa
* sociodrama
* etc,etc.

7.- Establir un pressupost inicial.
8.- Contactar amb advocats que aconsellin i puguin oferir defensa jurídica
9.- Elaborar un calendari (planing) de treball a curt i llarg termini per a cada equip i de manera general, per a l'acció.
10.- Estudiar la legislació actual que faci referència a l'acció.
11.- Practicar el sociodrama abans de fer l'acció.
12.- Practicar dinàmica de grups.
13.- Discreció.
14.- Estudi del lloc de l'acció i de les seves característiques.

BIBLIOGRAFIA

STRATEGIE DE L'ACTION NON VIOLENTE
Jean Marie Muller
Fayard, 1972
267 pp., 24 FF.

A MANUAL FOR DIRECT ACTION
Oppenheimer & Lakey
Friends Peace Committes
1965, USA.

THE POLITICS OF NONVIOLENT ACTION
Gene Sharp
Peter Sargent Publishers
Boston, 1973
895 pp.

NONVIOLENT DIRECT ACTION
Diversos
Corpus Books
Washington, 1968
575 pp, 10 $

EXPLORING NONVIOLENT ALTERNATIVES.
Gene Sherp
Peter Sargent Publisher
Boston, 1971
162 pp, 3,95 $

TECHNIQUE DE LA NON-VIOLENCE
Lanza del Vasto
Denoël/Gouthier, 1971
242 pp.

MANUEL DE L'ORGANISATEUR DE L'ACTION DIRECTE NON-VIOLENTE
Charles Walker
W.R.I. 1963
30 pp.

FONDOMOC